

KOLOZSVÁRI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, ünneputánvaló naponis.

Felelős szerkesztő: Dr. ÖVÁRI ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám. Telefonszám: 379.

Forradalom?

Kolozsvár, jul. 18.

A minap a vezérlő-bizottságban Eötvös Károly a forradalomtól ijedezett és gróf Zichy Jenő, valóságos belső titkos tanácsos, akire az ellensége sem foghatja rá, hogy revolucionárius, felkapta a szót:

— A forradalomtól nem kell félnünk, mert az itt van. De nem mi csináljuk, hanem felülről élesztik.

Ma már zajos visszhangja van a dolognak és mindenünnen, ahol remegő gyönyörűséggel kapnak az alkalmon, hogy az alkotmány érintetlenségeért folyó küzdelmet diszkreditálják, hirdetik, hogy itt a forradalom. Gróf Tisza István és a „Neue Freie Presse“ egyaránt. Még a kifejezéseik is egyformák, azt, hogy az ország forradalom elé sodródik, mind a ketten látják, csak az okát nem értik. A reakció zászlóvivői sietnek is menten kitanítani az országot arról, hogy mi is az a forradalom, s milyen körülmények közt gyuladhat lángra. Mert most nem találunk rá semmi magyarázatot.

A fogalmak tisztázása sohasem árt. Csakugyan kérdés, mi az a forradalom? Taine szerint valamely küzdelemnek törvénytelen és erőszakos eszközökkel való folytatása. A nemzet most a jogait követeli és kívánságai kivívásáért lépésre sem tért le a törvényes utról. A törvényhatóságok élnek azzal a joggal, a mit az alkotmány ad nekik és még a formák is, melyekben bejelentik az ellenállásukat, klasszikus példái a törvényhüségnek. Itt csakugyan nem lehet fölfedezni a forradalmat. Gróf Tisza István ellenben törvénytípárral skarta megcsinálni a házszabályreformot, s így megadta az első lökést annak az akciónak, melyet tőle Fejérváry örökölt. Ez alkotmány ellenére foglalta el a kormányt, törvény ellenére elnapoltatta a király-

lyal az országgyűlést, le-szavaztatása után kormányon marad, lábbal tapossa a törvénynek a miniszteri felelősségről szóló rendelkezését, a törvény tiltó parancsa ellenére szerződéseket köt a külföldi államokkal és tegnap a kabinetjével elhatároztatja, hogy a kincstárral szerződésben álló vállalkozók szerződéseit felbontatja, ha ezek ex-lexben nem fizetnek neki adót, kidobja a hivatalaikból a törvényhatósági tisztviselőket, ha a törvénytelenül beki-vánt s a képviselőház tiltakozása ellenére befizetett adókat nem szállítják be az állampénztárba és ha mindez nem elég, beszünteti a tisztviselők fizetését, az ország értelmiségét beletaszitva az anyagi gondokba és esetleg a nyomoruságba.

Hol itt a forradalom? Kinek a részén van a jog és a törvény? De ki keresi mesterséges eszközökkel a szenvedélyek lángokbagyujtását? A koalíció-e, melynek vezeterei féltő gonddal hirdetik lépten-nyomon, hogy a nemzet küzdelme sikerének a törvényességhez való ragaszkodás a biztosítéka, vagy a kormány, amelynek belügyminisztere tegnap kijelentette, hogy ninss forradalom, mert a törvényhatóságoknak joguk van a törvénytelen rendeletek ellen tiltakozniok. De mivel a Fejérváry-kormány törvényes és rendeletei is azok, kétségtelen, hogy a törvényhatóságok megtalálják a jobbik eszűket és nem kívánnak komoly, vagy veszedelmes konfliktusokat okozni. Kristóffy azonban a törvény védelmében kész a törvénytelen nemzetet belevinni ezekbe a nagy konfliktusokba, ha azok nem józanodnak ki . . .

Az ügyvezetők sötét tendenciáinak kapóra jött Eötvös Károly rossz időben jelentkező honfibanata. Gyönyörűséggel hirdeti a forradalmat, hogy oka és ürügye legyen annak leverésére eszközöket keresni, és a periferiákon már jelentke-

nek a horvátok és a nemzetiségek kész szövetségekként. Nekik nem tetszik a nemzeti küzdelem és ők is forradalomnak látják. Az ellenzék vezérlőbizottsága ma délután megmagyarázta nekik és a külföldnek, mi a nemzeti ellenállás, amely a törvény fegyvereivel küzd és mi a forradalom. Az ország józanul, hűségesen és törhetetlen kitartással pedig tovább halad azon az uton, amelyen való megállás árulás, a róla való letérés veszedelem, de a bátor előrehaladás garanciája a győzelemnek.

A válság.

Gróf Tisza István mai negyedik cikkét már nem ő maga írta, csak kiírta Horváth Mihálynak népi iskolai célokra kiadott kisebb történelmi tankönyvéből. Csak éppen néhány sort írt a történelmi kivonat elé, melynek az az értelme, hogy megesz bennünket a Balkán, mint hajdan a török, ha nem vetjük magunkat a Habsburgok karjaiba — feltétlenül. No meg egy kicsit hamisít, mikor azt mondja, hogy a Habsburgok mentettek meg minket a töröktől, holott mi mentettük meg az akkor még Habsburg-német birodalmat előbb a töröktől, utóbb az osztrákoktól a porostól. Csinál rossz szójátékot a panis és circensesről, de a vitam és sanguinem-ről szóló lapokat az ő történelméből egyszerűen kihagyta. Csak egy becsületes mondat van az egész elemi stílyakorlatban; ez így szól: „Nemzet és és dinasztia így állanak egymás mellett, ha nem szemben egymással. Emezt a gyengeség forrását látja a magyar állam külön intézményeiben s európai politikájában a nemzetre nézve közönyös, sokszor a nemzetre káros célokot követ; amaz férfias kitartással védi a corpus jurist . . .” Jó volna, ha a cikkíró is ehhez tartaná magát.

A küzdelem egyöntetiségének biztosítására kiküldött albizottság ma délelőtt fél 12 órakor ülést tartott. Lapunk zártakor az ülés még nem ért véget, de annyi mégis kiszivárgott, hogy az albizottság többrendbeli előterjesztést fog a plénumnak tenni. Az egyik az, hogy legyen permanens bizottság, mely állandó összeköttetést tart fenn a törvényhatóságokkal. Ha valamelyik törvényhatóság törvénytelen utasítást vagy rendeletet kap, forduljon azonnal a központihoz, a honnan az állandó ellenőrző-bizottság megadja a direktívákat minden egyes esetben. A másik egy országos alap létesítése

az esetleg elmozdítandó vagy függesztendő törvényhatósági tisztviselők támogatására.

A vasutasok memoranduma.

A kolozsvári vasuti munkások mozgalma.

(Saját tudósítónktól.)

Kolozsvár, jul. 18.

A vasutas sztrájk emléke még mindig kísért a vasutasok emlékében. Az okok, melyek a nagy sztrájkot előidézték, még most sem szűntek meg s a vasutasok között minden szakmában nagy az elégtelenség.

Ezuttal különösen a műhely-, fűtőházi- és pályafentartási munkások mozgolódnak s a mozgalom számai elhuzódnak már Kolozsvárra is.

A kolozsvári vasuti munkások közül többen fennváltak a múlt vasárnap Budapesten, mely alkalommal a többiek nevében aláírtak egy memorandumot, melyet tegnap adott át egy küldöttség a kereskedelemügyi miniszternek.

A memorandum különösen a baleset-biztosítás, a betegségélyző és nyugdíjpenztár ügyében. Követel számot újítást és változtatást, ezeken kívül szakmába végo követeléseket tartalmaz.

Amint értesülünk, legközelebb gyűlést fognak rendezni a kolozsvári vasuti munkások, mely alkalommal a vasutasok országos szervezőbizottságának egy tagja fog előadóként szerepelni.

Kolozsvár sötétben.

Készülő gázgyári sztrájk.

(Saját tudósítónktól.)

A gazdasági helyzetben való javítási törekvéseknek áramlata behatolt a kolozsvári gázgyár munkásai közé is. A gázgyár munkásai már rég óta zugolódnak helyzetük miatt.

E zugolódásnak különben nemcsak a bérvizonyban keresendő az oka, hanem különösen a terhes és egészségromtó munkában, melyet még különösen megnehezít az a körülmény, hogy a szakmunkások nem kapnak maguk mellé segédmunkásokat.

A gázgyár szerelő munkásai pár nappal ezelőtt értekezletet tartottak, melyen memorandumba foglalták az igazgatósághoz terjesztendő követeléseiket.

A követelések különösen a munkaidő-leszállítás, a béremelés körül forognak. Követelik ezután, hogy minden szerelő-munkás mellé megfelelő számú segédmunkás állítassék be.

A munkások előre is gondoskodtak, hogy a sztrájk esetén Ko-

Kolozsvárra ne utazzék szerelő-munkás s így helyükbe nem kap majd a házgyár szerelő-munkásokat.

A beadott memorandumra nyolc napon belül kértek választ a munkások s ha ezalatt az idő alatt követeléseiket nem fogják teljesíteni, egy szép napon arra esteledünk, hogy csak a hold világa hinti fényét a város utcáira, ami ugyan poétikusnak eléggé poétikus, de semmiesetre sem helyettesíti az Auer-lángot.

A kolozsvári nagyságak.

A cselédek szökése.

A kolozsvári cselédnőknak nem a legirigylendőbb sorsuk lehet. A rendőrség belefullad ama panaszok özönébe, melyeket a pofonvert, megrugdosott, elnászpárgolt és egyéb házi fenyték cím alatt szabadalmazott torturákban részesült cselédek emelnek a gazdáik ellen. Ezt a gyalázatos bánásmódot mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy rövid idő alatt 100 cseléd hagyta ott a szolgálatot.

A cseléd törvény teljesen kiszolgáltatja a cselédet a házi fenytéknek, koplalásnak, elkényeztetett urfi pofonjainak vagy aljas vágyainak. Elfogják, ha édes szüleikhez menekült, visszatoloncolják, de előbb megbírságotlák vagy becsukják egy kicsit. Hányat kergetett már öngyilkosságba ez a törvény!

A kolozsvári rendőrség börtönei megtelnek mostanában. Az elfogott, bekísért, lecsukott cselédnőcsés ott emlegeti a magyarok istenét. Hogy az elszökés nem azért történik, mert a cselédnek pompás élete volt, az bizonyos.

A kolozsvári nagyságak és urak bánásmódja ellen a múlt hónapban egy cseléd ment panaszra a rendőrséghez. Volt okuk rá bizonyosan. Ez mutatja, hogy milyen lehet a kolozsvári cselédek sorse.

Mutatja még az is, hogy soha annyi cselédet nem jelentettek be és ki, mint az elmúlt hónapokban, s ebből következően, csodálkozunk, hogy a kolozsvári nagyságak mért nem rendeznek cselédszökést tanfolyamot. Igazán jól értik a módját.

Egy cselédleány szerencsétlensége.

Torkán akadt a csont.

(Saját tudósítónktól.)

Nyugodtan evett a konyhában Udvary Ida cselédleány, ki a Jókai-utca 5. szám alatt szolgált, mint mosogató leány.

A mint a szakácsnő megforgatta a zsírban a rántott csirkét, a leány kikapott egy darabot a sütebből és azon melegében majszolni kezdte. A leány azonban, amint a mesékben szokott történni, megbűnhődött torkosságáért.

A csirkecomb csontja leszaladt a

a leány torkán s a gége fölött megakadt, úgy, hogy a leány jajveszékelné sem tudott, csak elkékkült arccal integetett a körülállók-nak, hogy baj van.

Az egész konyha kacagni kezdett a leányon s sehogy sem akarták elhinni, hogy komoly baja esett a szolgálónak, mignem az elkékkült arcú leány levegő után kapkodva, leesett a földre.

Ekkor meg a réműlettől nem tudtak segíteni a leányon, mignem a gazdájának eszébe jutott, hogy mentőkért kellene telefonálni.

A kihívott mentők hirtelen megjelentek s a csontot a leány garatjából eltávolítva, nagy nehezen eszméletre térítették.

Kincslet a soroksári-uton.

A betörő elásott kincses-ládája.

(Saját tudósítónktól.)

Keresztesy rendőrfogalmazó igen érdekes bűnygyben vezet most vizsgálatot. Két évvel ezelőtt betörték az erzsébetfalvai zálogházba és onnan igen sok értéktárgyat vittek el. — Akkoriban szorgosan nyomoztak az ismeretlen tettesek után és le is tartóztattak egy gya-uusított, rovott multu egyént, de a betörést reabizonyítani nem tudták és az értéktárgyak nyomára sem akadtak. Most váratlanul megkerültek az összes értékek és bebizonyosodott, hogy a detektívek akkor helyes nyomon voltak, de a betörőt most már nem találják sehol, úgy hirdik, hogy kivándorolt Amerikába, anélkül, hogy a betörés útján szerzett vagyonnak hasznát vehette volna.

Az érdekes ügy részletei a következők:

Az erzsébetfalvai zálogházban most két éve betörés történt. A helylyel és helyzettel teljesen ismerős betörők által.

A Külső-soroksári-uton, a fegyvergyárral szemben, most folynak az erzsébetfalvai villanyos-vasut építkezései.

Szombaton délután a földmunkások, kik alapozási ásásokkal voltak elfoglalva, az uttest mentén, körülbelül félméterre leásva 1 méter 20 centiméter hosszu és 80 centiméter széles, megfelelően magas ládát találtak, amelynek födele le volt szegezve. — Jelentették a dolgot a munkavezetőnek, a ki felbontotta a ládát és a munkások, meg a saját nem csekély ámulására arany és ékszerneműeket talált a ládában.

Azonnal értesítette a munkavezetőséget, ez a rendőrséget, honnan az akkori központi ügyeletes Eperjesy rendőrfogalmazó két detektívvvel ment ki a helyszínére és a detektívek az ékszerekben rögtön felismerték azokat, amelyeket az erzsébetfalvi zálogköleszőntézetből loptak el ismeretlen tettesek annak idején.

A ládát beszállították a főkapitány

ságra, itt megállapították, hogy a betörésnél eltűnt csaknem összes értékek megkerültek, a ládában elásott arany-, ezüst- és ékszerneműek értéke meghaladja a 10.000 koronát.

Minden kétséget kizárólag bebizonyosodott, hogy a ládát Kutsera ásta el, mert a betörés utáni napon többen látták Kutserát, amint egy ilyen ládát cipelt.

A vizsgálat során a ládára vonatkozólag akkor azt vallotta, hogy egy ismeretlen ember vitette vele a ládát a dunaparti teherpálya-udvarra. Ott a ládára vonatkozólag biztos információt szerezni nem lehetett, mert aznap sok láda került feladásra. Miután pedig Kutsera tanukkal igazolta, hogy a betörés éjjelén nem volt, de nem is lehetett Erzsébetfalván, a rendőrség ebből az ügyből kifolyólag beszüntette ellene a vizsgálatot.

Most kiderül, hogy az a láda, melyet Kutsera bipelt és elásott, az a láda volt, melyet szombaton megtaláltak és ha Kutsera nem is volt jelen a betörésnél, de ő tervezte és hozzája kerültek az ékszerek.

Kutsera azóta kiment Amerikába, anélkül, hogy a ládához hozzányult volna. Hogyan lehetséges, hogy cinkostársai sem ásták ki a ládát, ez még titok, melynek kiderítésén azonban a rendőrség buzgólkodik. Azt hiszik, hogy Kutsera cinkostársait is meglopta, azok elől szökött ki Amerikába, hogy később, mikor már elfelejtették és nem kísérik figyelemmel, visszajöjjen és kiemelje az elásott kincset. Ez a terve azonban szombaton dugába dőlt és a rendőrség most keresi Kutsera felsült cinkostársait.

HIREK.

— **Borbás Vince dr. halála.** Mély részvétet kelt mindenfelé a világhírű professzornak, Borbás Vince dr.-nak tragikus halála s ahova csak elhatott a szomorú hír, mindenfelől jönnek a családhoz, az egyetemhez a részvétáviratok. Az egyetemi tanács tagjai jelenleg vidéken nyaralnak s így nem ülhetek össze, hogy intézkedhesse-nek a végtisztelet megadása felől. Csak Kiss Mór dr. intézkedhetett táviratilag, hogy a végtiszteletadás méltó legyen az elhunyt tudós érdemeihez. A ravatalt ma állítják fel az egyetem előcsarnokában, ahonnan a temetés történni fog. Az egyetem tanácsa magyar és latin szövegű gyászjelentést ad ki a halálesetről. Kiss Mór dr. rektor a tanács nevében koszorut helyez a ravatalra s részvétáviratot intéz az elhunyt özvegyéhez. A temetés ma délután 6 órakor megy végbe az egyetem előcsarnokából.

— **Kolozsváriak az országos dijnok-kongresszuson.** A dijnokok

már évek óta törekszenek, hogy sanyaru helyzetükön javítsanak. Pécssett már sztrájkba is lépnek legközelebb a dijnokok. A helyzeten való javítás céljából a folyó évben augusztus hó 15-én Marosvásárhelyt dijnok-kongresszust fognak tartani. E célból megkeresték az odavaló állami dijnokok, végrehajtó bizottságát, amely e tárgyban július 20-án ülést tart, hogy a szükséges előintézkedéseket megtegye. A kongresszuson Kolozsvár minden hivatala köréből képvisel-tetik magukat a dijnokok, akiknek mozgalma érdemes mindenkinek támogatására.

— **Gandernak altábornagy Kolozsvárt.** Nemrégiben emlékeztünk a nagyszobeni XII. hadtest parancsnokának, Gandernak altábornagy-nak kinevezéséről. Az új hadtestparancsnok tegnap utazott Kolozsváron keresztül Nagyszobonba, a hadtestparancsnokság székhelyére. Az altábornagyot nagy ünnepekkel fogadták székhelyén. A pályaudvaron a térparancsnok és az adjutánsa fogadták s onnan kocsin hajtattak be a hadtestparancsnokság épülete elé, ahol egy diszszázad volt felállítva a katonai zenekarral. Ugyancsak ott állott a helyőrség tisztikara Laube altábornaggyal élén, aki néhány meleg szóval üdvözölte az új hadtestparancsnokot. Este fényes bankettet rendezett a tisztikar a hadtestparancsnok tiszteletére, ma pedig tisztelgett előtte. Az altábornagy legközelebb megkezdi szemleutját s e hó 27-én Kolozsvárra érkezik, hogy az itteni csapatok fölött tartson szemlét.

— **Fáklya.** A Riechtzeit Arthur kiváló ügyes szerkesztésében megjelenő »Fáklya« című hetilapnak az elmúlt vasárnap megjelent száma a következő érdekes közleményeket tartalmazza: R. A.: Bródy Sándor. Dr. br. Horváth Emil: A budget-jog nálunk és Angliában. Gaál A. István: A szomorú néni. B. Szász Piroska: Az unalomról. r. a.: Küry Klári Kolozsvárt. Monche: Beethoven levelei. Gróf Kun István hátrahagyott költeményei. Isac Emil: O méltósága. Cholnoky Viktor: Tradíció az irodalomban. Cosbuk György: Falusi történet. (Románból fordította: Révai Károly).

— **Egy ügyvéd öngyilkossága.** Zsolnay Gyula pécsi ügyvéd agyonlőtte magát. Az öngyilkosság híre óriási szenzációt keltett Pécsen, ahol közbecsülésben állt Zsolnay.

— **Koburg Lujza válópöre.** Koburg Fülöp Lujza ellen beadta a válópörét. A választ a gothai tartományi törvényszék intézi majd el. Nagy várakozással néznek Európában mindenfelé a válópör ki-menetele elé.

— **Percel fia megőrült.** Percel Dezső fia, Percel Aurél megőrült. A bajai határban futkosott, mikor

NAGY JENŐ

szájpadlás nélküli műfogspeciálista

fogműterme

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 6.

(Dr. Goth-ház.)

fogműterem

Elvállalom a fogászat körébe tartozó összes teendőket. Munkáimért felelősséget vállalok úgy jutányosság, valamint tartósság tekintetében. — Egész nap a n. é. közönség rendelkezésére állok.

Tisztelettel NAGY JENŐ.
szájpadlás nélküli műfogspeciálista.

elfogták. A szerencsétlen fiatal embert beszállították a Lipótmezőre.

— **Öngyilkos lelkész.** Török József marosvásárhelyi születésű, református lelkész a napokban Ócsáról, feleségével együtt Budapestre jött, idegbaját gyógyítani. Török az egyik fővárosi szanatóriumban szállt meg, melynek egyik ablakából tegnap este felesége szemelátára kiugrott és szörnyet halt.

x **Egy jó családból való leány** felvétetik. Kereskedelmi tanfolyamot végeztek előnyben részesülnek. Ajánlatok B. D. jelige alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

x **Sétatéri Kioszk,** melynek előadásai tényleg családoknak a legmulatságosabb szórakozást nyújtják, ma műsorát három ujjal gyalapította. *The Larisson* akrobatikus tánc-kettős, *Haber Ede* szájharmonika-művész és *Barna Ilona* énekesnő és táncosnő. Színre kerülnek »A házasságközvetítő« és »A kaszárnya udvarán« című kacagató bohózatok. Belépti díj nincs. Kedvezőtlen idő esetén az előadás a teremben tartatik meg. Számos látogatásért esd Gárdonyi Imre, a Kioszk bérleje és Grünau Poldi művezető igazgató.

A „Tarka színpad“ A sétatéri kioszkban ma és mindennap tartja fényesen sikerült előadásait. A társulat csakis elsőrendű tagokból áll. Ormai Lujza sansonette, Arányi Emma énekesnő, Szécsi Etel soubrette, Vaskó Ilona concert-énekesnő, Palugyai Mici sansonette, Zala Kató excentrique, Réihy Vilmos humorista, Cerlino-nővérek pusztá duett, Berényi Izsó humorista, Mstr. Habár szájharmonika-művész, Grünau Poldi komikus, Kolozsvár kedvence, Lomy modern Mefisztó, The Rissler, kézi akrobata, Farkas Lipót karmester. Szigorúan családias műsor. Belépti díj nincs. Kezdeté 8 órakor. Számos látogatásért esedez: Gárdonyi Imre igazgató, Grünau Poldi művezető.

x **Erdély kávé forrása a Fiumei kávébehozatali Társaság főkelepe-nél, Matyas király-tér 12.** (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szerezhetők be: Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámmentesen foganatosítunk, **Telefon!**

Hova menjünk

orfeum előadás után?? a Jókai kávéházba Jókai-u. 4 sz. Dus és izletes buffet. Kávéházi italai a legnagyobb igényeknek megfelelnek. A legjobb éjjeli szórakozóhely kiszolgálás a legpontosabban. Menjünk a Jókai kávéházba! Szíves pártfogást kér Heimann Sándor tulajdonos.

SZÍNHÁZ — MŰVESZET.

Heti műsor:

Szerda: Grant kapitány gyermekei. (Másodszor.)
Csütörtök: Grand kapitány gyermekei. (Harmadszor.)
Péntek: Bukow, a székelyek hóhéra.

Grant kapitány gyermekei. A nyári látványos darabok egyik legjobbját adták a színházban, Rubos Árpád remek rendezésében. A látványos darabot elég szépszámú közönség nézte végig s sokat tapasztalta a szereplőket, akik mindany-

nyian teljes erővel közreműködtek az előadás sikere érdekében. A szereplők közül főleg *Horváth Paula*, *Sebestyén Géza* és *Báthory Mariska* váltak ki. *Horváth Paula* meleg, közvetlen előadása, finom játéka többször ragadta tapsra a nézőket. *Báthory Mariska* kedves jelenség a színpadon s mai fellépésével is bebizonyította, hogy egyike a színház legtehetségesebb fiatal tagjainak. *Sebestyén Géza* intelligenciájának és természetességének erejével hatott. Külön kell még megemlítenünk *Dezséri Gyulát*, *László Gyulát*, *Rubos Árpádot* és *Kovács Lilit*, ki ügyesen és élénken játszotta meg kis szerepét.

A darabot ma megismétlik.

Grant kapitány gyermekei. Jules Verne híres regényének dramatisztái színműve ma, szerdán másodszor kerül színre a Nyári Színházban.

János vitéz — Rubos Árpád. A Kacsóh-Bakonyi féle tüneményes sikerű operette legközelebbi előadása szombaton lesz. Ennek az előadásnak különös érdekességet kölcsönöz az, hogy ezuttal először fogja a kolozsvári színpadon a címszerepet, Kukorica Jánost férfi szereplő játszani. A fővárosban s a vidék nagy városaiban már mindenütt megtették ezt az érdekes kísérletet, még pedig igen nagy sikerrel. Nálunk szombaton Rubos Árpád fogja ezt a parádés szerepet játszani.

TÁVIRATOK.

A vezérő bizottság ülése. Válasz Fejérvárynak. A tisztviselők védelme.

Budapest, jul. 18. (Saj. tud.)
A vezérő-bizottság ma délután négy órakor ülést tartott. Elnökölt: Kossuth Ferenc, jegyzett: Holló Lajos. Az ülés megnyitása után Andrassy Gyula gróf előterjeszti a kormány körrendeletére adandó válasz elkészítésére kiküldött albizottság jelentését. A körrendeletre adandó válasz-irat a következőket tartalmazza:

A miniszterium körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melynek célja, hogy a 21-iki képviselőházi ülésen hozott határozat értelmében eljáró törvényhatóságot a passzív rezisztenciától elriassa. A kormány a többségben levő pártot alkotmányfelforgató tendenciával vádolja, pedig a dolog épen ellenkezőleg áll. A többség mindenkoron kész volt a kabinetalakításra s kész ma is, de nem hajlandó programjának lényeges részéből engedni.

Téves a kormány körrendeletének mindjárt a kiindulási pontja,

mert nem igaz, hogy a kormány alkotmányos volna. Sorra veszi ezután a válasz a körrendelet minden egyes pontját, s sorra cáfolja azokat. Kimutatja, hogy az alkotmányellenes kormányoknak nem kötelesség a pénz és véradót beszolgáltatni, s az önkéntes adózás pedig csak laza alkotmányos lelkiismerete eredménye lehet. Biztatja ezután a tisztviselőket, hogy tartsanak ki a passzív rezisztencia mellett, mert számíthatnak a nemzet hátlájára, s a többség gondoskodására.

Az ülés egyhangulag elfogadta a bizottság javaslatát. — Ezután az egyöntetű eljárás módzatainak megbeszélésére kiküldött bizottság tett jelentést. A bizottság a törvényhatóságok és felfüggesztett vármegyei tisztviselők fizetése költségeinek fedezésére három forrást ajánl:

1. A vármegyei alap felhasználása.

2. Pótadók kivetése.

3. A nemzeti társadalom bőkezűsége.

A tervek részletes kidolgozására a jövő héten tart ülést a bizottság.

Osztálysorsjáték.

Budapest, jul. 18. (Saját tud.)
A mai húzáson nagyobb nyeremények a következők: 80.000 koronát nyert: 27665. 10.000 koronát nyertek: 52569 53535 82978. 5000 koronát nyert: 82616. 2000 koronát nyertek: 8010 22274 39236 43572. 1000 koronát nyertek: 18091 21843 80837 97356 98966 109415. 500 koronát nyertek: 42 822 1672 5179 8587 9091 9964 10268 12268 12742 12884 15960 17510 18094 24595 25038 26220 28681 27613 30073 309128 30291 33122 34222 36728 37131 37344 39934 47144 49754 52879 54304 57472 58945 60547 62199 62253 63988 70087 75606 75951 78171 79292 80420 85002 93537 105096. A többi kihuzott számok 130 koronát nyertek.

A háboru.

Nem lesz béke.

Budapest, július 18. (Saj. tud.)
Washingtonból jelentik, hogy a békére való kilátások meghiúsultak. A béke tervei megtörttek a japánok merev magatartásán.

REGÉNY.

A hózivatar.

Irtá: Szalagub (Solohub) gróf.

Egy nagy láda s egy nagy kakukóra, fáradhatlan ingával, egészítették ki az állomásfelügyelő székény hajlékának outorzatát.

A deszkafalra a postaigazgatóság szabályzata volt felragasztva, a mely körül ritka szemtelenséggel, csápjakkal lapozgatva, szabadjára

máskáltak az orosz nép előtt oly jól ismert legkülönfélébb rovarok. Az ablakon tombolva dörömbölt a zivatar. Egyszerre megcsörrent valami a tornácra. Kivülről gyermek-sírás, női beszéd s erőteljes férfihang hallatszott be. A felügyelő újra kisietett. Az ajtó kinyílt s belépett a szobába egy nyugalmazott kapitány és feleségével, korosabb nővérével és kis leánykájával.

A kapitány mindenekelőtt a tisztet üdvözölte.

— No ez aztán az idő! Ön szintén utban van?

— A mint látja.

— Messziről jön?

— Messziről.

— Honnan, ha szabad kérdezni?

— Pétervárról.

— Aá!

— Szabad kérdenem a nevét és a rangját?

A tiszt megnevezte magát.

— És ugyan miért fárad erre mi felénk? Bizonyára szolgálatban.

— Nos és önök uraim, folytatá a kapitány bizalmasabb hangon, odafordulva a kereskedőkhöz: üzleti ügyekben utaznak. Vásáron voltak? Megtömték a zsebeiket? Beesapták annak rendje és módja szerint a jó embereket, mi?

Erre a kapitány hangos kacajra fakadt a saját élcén.

— Mi pedig faluról jövünk az anyósomtól. Nem tetszik ismerni? Prohvisznyeva, az itteni földesasszony... Olyan jó egy öreg asszony. Van vagy hatvan jobbágya. Képzelnék csak el, a feleségem megmondta: „ne menjünk Vazul, csunya az idő.“ De én, tetszik tudni, mint aféle katonáember, azt feleltem neki: „az ördögbe is anyjuk! Megmondtuk, hogy megyünk, így hát mars!“ Mit, az asszonyra hallgassunk? Az asszony... az ördög ismeri ki magát vele...

— Ah Vazul! szakítá félbe a kapitányné affektálva: ugyan már miféle beszéd ez, mintha bizony valami... Szolopaeva hercegnő nénénk. pedig hányszor mondta, hogy ez nem szép.

(Folyt. köv.)

Kiadja:

A „Kolozsvári Friss Ujság“ hirlapkiadó vállalat.

NYILTTÉR.

Véletlenül kezembe került a „Szabadság“ című Kolozsvárott megjelenő s a hazafiatalan elemektől szubvencionált szennylap 1905 július 13-ki száma. E piszkoskodó nyomtatvány egyéb hazudozásai közepette az én tisztességes nevemet is felhasználta arra, hogy mintegy *erkölcsi súlyt* adjon állításainak.

Tegnapi számában — úgy látszik azért, mert Zichy Jenő gr. nem az ő zsebükkbe utalványozta ki a tisztviselőknak szánt milliót — nevem alatt egy elejétől végig tendenciós zusan hazug állításokat tartalmazó levelet tett közzé.

A levelet nem én irtam.

Tartalma hazugság.

Elégtételt magamnak a büntető bíróságtól fogok szerezni.

Kolozsvár, 1905 július 19.

Csikai György,
zenekar-vezető.

Uj vasbutor-gyár és bádigos munkák vállalata

Kolozsvár, Unió-utca 21 sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fenti gyártelepem és vállalatomra.

Elvállalok mindennemű vasbutor és bádigosmunkákat, ugyszintén javításokat.

Állandóan raktáron tartok vasbutort és szállítok viszonteladásra.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan intézek.

Árjegyzéket és költségvetést ingyen küldök.

Tisztelettel

Mihajlovits Gy. Lajos

Rónai-Mulató

(Biazini szálloda)

Kolozsvár legelső variété színháza

Gerő József, művezető. Rónai János, tulajdonos.

Ma és mindennap a következő attrakciók vendégszínháza:

Hermanas de Castilla

harangzeneművésznők.

Les Sadinettes

francia paraszt hármás.

Las Majas del Puertó de Santa Maria

eredeti spanyol táncosnők.

Felice Dorén magy. dalénekesnő.

Sárkány-család

kacagató bohózat.

A fehér Othello

bohózat

Belépti-díj 1 korona.

Kezdete 8 órakor. Pontos kiszolgálás.

Figyelni a címre!

Herscheles bőröndkészítő

Wesselényi Miklós-utca 24. sz. (főposta mellett)

Nagy készlet, raktáron saját készítményű legjobb minőségű és legolcsóbb árú bőröndökből. Rendelések a legjutányosabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Azonnal kiadó a Mátyás k.

tér legforgalmasabb helyén,

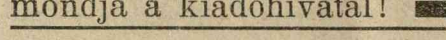
irodának

kiválóan alkalmas 2 nagy

utcai szoba, előszobával eset-

leg három szoba. Hol? Meg-

mondja a kiadóhivatal!

Naponta

friss kefir tej

kapható

Burger Frigyes drügeriájában — Kolozsvárt Mátyás király-tér.

Végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a 28 év óta fennálló rövid-áru kész és kezdett munka-üzlettemmel felhagyok, a miért is *hatóságilag engedélyezett*

végeladást

rendezek az összes berendezés és 1 Wertheim-hármas vaskassa eladó.

Csiky Mihály.

Végeladás.

Simon László

első erdélyrészi zongora, orgona és harmonium-készítő és hangoló

Kolozsvárt, Egyetem-u. 6. sz.

Elvállal bármilyen kivitelű új orgona és harmonium készítését, vagy bármilyen javítást, jutányos áron, a legnagyobb pontossággal és mindennemű munkaért felelősséget vállal.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

Simon László

orgona és harmonium-készítő

Kolozsvárt, Egyetem-u. 6. sz.

Tonczár Antal

vizvezeték szerelő Kolozsvárt.

Tisztelettel tudatom a m. t. megrendelő közönséggel, hogy Fellegvár-ut 28. sz. lakásomról üzlethelyiségemet Julius 1-től kezdve áttem

Óvár, Viz-u. 2. sz. alá.

Midőn eddigi szíves pártfogásáért hálás köszönetet mondok kérem továbbra is nagybecsű pártfogásukat.

Tisztelettel

Tonczár Antal,

vizvezeték szerelő

Kolozsvárt, Viz-utca 2. sz.

Az Erdélyrészi Tárházak

ezennel közzé teszi, miszerint közvetlen a vasutnál iparvágánnyal ellátott raktáraiban a legolcsóbb feltételekkel gabona és termény, valamint fűrész-áru és *beraktározásokat* elfogad és a tüzifa *n. érdemű közönség rendelkezésére áll.* Erdélyrészi Tárházak.

Értekezhetni: B. Rak Lajosnál Kolozsvárt Malom-u. 28.

„Jegenye“

gyógyfürdő Kolozsvármegyében Bánffy-Hunyad és Kolozsvár közt

Klimatikus (Subalpin) gyógyhely. Mórifürdők fenyő- és 9° Lobogó fürdők.

Igazgató: Dr. Kazay Kálmán.

Javalva: Kezdődő tüdőbetegeknek, Scrofuloticusoknak, Angol-kórosoknak, Vérszegénység, Hysteria,

FERDINÁND-NYOMDA

Tivoli-utca 3. sz. Bánffy-palota.

Készít mindennemű nyomdai munkákat u. m. értesítőket, folyóiratokat, rovatos ivateket stb. stb.

Ma utolsó nap!

Circus Sidoli Cäsar.

A Hunyadi-téren.

Szerdán, július hó 19-ikén, fél 8 órakor

Nagy köszönet

BÚCSÚ-Előadás !!

gazdag sport-műsorral.

Bucsuzóul Kolozsvár nagyérdemű közönségétől fellépte az összes személyzetnek.

A műsor 18 számot tartalmaz.

Helyárak: Páholy-ülés 3 kor. 50 fill. Zártszék (számozott) 2 kor. 50 ill. I. hely 1 kor. 60 f. II. hely 1 kor. 20 f. Karzat 60 f. Gyermek 10 éven alól, katonák őrmestertől lefelé I. helyen 1 kor., II. helyen 60 f., karzaton 40 f. fizetnek.

Jegyek előre válthatók reggel 10-től este 6-ig a Keresztesi P. és Fia papirkereskedésében (Mátyás király-tér.)

Köszönet!

Bucsuzásomkor el nem mulaszthatom Kolozsvár és vidéke nagyérdemű közönségének úgy személyem, mint társulatom irányában tanusított jóindulatáért és előadásaim számos látogatásáért legbenső köszönetemet kifejezni.

Hasonló nagy köszönetre érzem magamat kötelezve a tekintetes hatóságoknak, kik a legnagyobb előzékenységgel voltak irántam és törekvéseimben hathatósan támogattak.

A helyi sajtó t. tagjait sem felejtettem el, kik úgy az én, mint társulatom működését kiméletesen megítélték és ott dícsérték, a hol helyén és megérdemelt volt.

Mindnyájuknak szívélyes isten veledet mondok és végzem azon kérelemmel, hogy jó emlékezetben tartani kegyeskedjenek.

Teljes tisztelettel SIDOLI CESAR

igazgató és tulajdonos, a St. sava-rend fővezére, a román korona-rand, a Tarkova-rend stb. tisztje.